

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM pro školní rok 2023–2024

Ředitelka školy: Mgr. Jana Martinková

Vypracovala: Mgr. Martina Maradová

školní metodik prevence sociálně patologických jevů

Charakteristika školy: Základní škola je malotřídní venkovská škola pro žáky 1. stupně. Je školou, ve které jsou v tomto školní, roce zřízeny tři třídy: I. tř. – 1. roč., II. tř. – 2. a 3. ročník, III. tř. – 4. a 5. ročník. Od roku 2015/2016 je ve škole zřízena přípravná třída. Škola se nachází v blízkosti lesa a dvou hřišť, disponuje velkou, dobře vybavenou tělocvičnou. Prostory tedy umožňují organizovat akce, které přispívají k šíření zdravého životního stylu a vhodného využívání volného času. Ve škole funguje školní družina. Pedagogický sbor tvoří 4 učitelky prvního stupně, vychovatelka ŠD, školní asistentka ve ŠD, dvě učitelky MŠ, 1 učitelka přípravné třídy, (na škole pracují 4 provozní zaměstnanci). Všichni učitelé i vychovatelka ŠD mají plnou pedagogickou i odbornou způsobilost.

Škola vzdělává podle Školního vzdělávacího programu „ŠKOLA PRO ŽIVOT“.

Cíl: Cílem programu je směřovat k ochraně dětí před sociálně negativními jevy, k výchově žáků ke zdravému životnímu stylu, k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků a k rozvoji jejich sociálně komunikativních dovedností. Důraz je kladen na rozvoj pozitivních vztahů uvnitř třídních kolektivů a na řešení konfliktních situací.

Obecné dlouhodobé cíle:

- Vytvářet zdravé a bezpečné klima ve škole založené na partnerství ve vztazích mezi učiteli, žáky, učiteli a žáky, učiteli a rodiči
- vést žáky k toleranci, ohleduplnosti a úctě k ostatním lidem
- posilovat zdravé sebevědomí žáků
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu (rozvoj pohybových dovedností, režim dne, vhodné stravovací návyky, zvládání stresových situací)
- prohlubovat spolupráci s rodiči, udržovat dobré vztahy mezi rodinou a školou
- realizovat pravidelné schůzky s rodiči, kde budou informováni o možných rizicích, kterým jsou jejich děti vystaveny a jak jim předcházet (např. kyberšikana, prevence závislosti na virtuálních drogách apod.)
- poskytnout nabídku volnočasových aktivit (školní družina, kroužky) a informovat o dalších možných smysluplných volnočasových aktivitách v blízkém okolí, dlouhodobě motivovat k smysluplnému využití volného času (hra na hudební nástroj, sport)
- zajistit průběžné odborné vzdělávání ŠMP
- zajistit zapojení učitelů do realizace programu ve svých hodinách, vzájemně se informovat o chování žáků
- při udělování výchovných opatření postupovat jednotně dle vypracovaného **Postupu při udělování výchovných opatření**
- podpora samostatného a nezávislého myšlení žáků, rozvíjení kvalitního sebehodnocení žáků, seznamování žáků s vhodnými styly učení, soustavná pedagogická diagnostika všemi pedagogy

Konkrétní krátkodobé cíle:

- rozšíření povědomí pedagogů v oblasti vzdělávání žáků s poruchami chování
- vytvoření přátelského prostředí v jednotlivých třídách, na začátku školního roku se zaměřit na utváření správných vztahů v nových kolektivech tříd, posilovat přátelské, pozitivní a tolerantní vztahy jak vzájemně mezi žáky, tak mezi žáky a učiteli, minimalizovat riziko vzniku negativního vztahu ke škole u žáků
- intenzivní motivace žáků k četbě, zejména k četbě (popř. sledování) tradičních pohádek
- organizování akcí (popř. účast na akcích) s důrazem na naplnění těchto krátkodobých a dlouhodobých cílů (zejména na rozvoj zdravého životního stylu žáků, rozvoj pozitivních vztahů ve škole i mimo školu, na motivaci rodičů k zapojení se do dění ve škole); zapojení školy do programů a projektů souvisejících s touto problematikou.
 - Dopravní hřiště – určeno žákům přípravné třídy, 2., 3., 4. a 5. ročníku
 - Divadelní předplatné – Městské divadlo Zlín
 - Besedy se spisovateli (popř. sportovci)
 - Ovoce do škol, Mléko pro evropské školy
 - Dny zaměřené na svátky a tradice v průběhu roku (Lucerničkování, Vánoce, masopust, Velikonoce apod.)
 - Týden zdraví – vybíjená
 - Kroužky
 - Den otevřených dveří
 - Branně bezpečnostní závod
 - Atletické závody, turnaj ve vybíjené, florbale, discgolfu a kopané apod.)
- spolupráce s agenturou Krok, která v současném roce poskytuje následující preventivní programy:
 - Kamarád
 - Cestou do školy bezpečně
 - Košík plný rozumu
 - Pravidla a co já?
 - Létající koberec
 - Jak chránit sám sebe I.
 - Život online
 - Peníze nerostou na stromě
 - S batohem do světa
- prevence následujících sociálně-patologických jevů:
 - 1) Prevence šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů
 - posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
 - informovat rodiče a žáky o rizicích souvisejících s kyberšikanou a o prevenci kyberšikany
 - postupovat dle **Školního programu proti šikanování** (zavedeného dle Metodického pokynu MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních)
 - účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT
 - 2) Prevence závislostí na virtuálních drogách (prevence patologického hráčství, závislosti na počítačových hrách, TV)

- informovat rodiče a žáky o možnosti zdravotních, sociálních a psychických poškození v důsledku přílišného užívání virtuálních drog (znecitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost)
- motivovat rodiče a žáky ke stanovení pravidel pro užívání virtuálních drog (TV, PC, reality show) a posilování těchto pravidel ve třídách v rámci výchovy ke zdravému životnímu stylu (životospráva, režim dne)
- neustále motivovat a pomáhat žákům hledat cestu ke smysluplným volnočasovým aktivitám
- podporovat počítačové hry a filmy s kladným obsahem (rozvoj vědomostí, pozornosti, postřehu apod.)
- Týden zdraví, bezpečnosti a lesů

3) Prevence kriminality a delikvence

- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou
- předkládat a vysvětlovat modelové situace a zasazovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě (krádeže, násilí, vandalismus, ...)

4) Prevence projevů xenofobie a rasismu

- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu
- vést k ohleduplnosti, toleranci a úctě k ostatním lidem
- podporovat v žácích jejich přirozenou zvědavost a potřebu poznávat nové

5) Prevence záškoláctví

- posilovat hodnotu vzdělání
- postupovat podle ŠŘ a pokynů MŠMT při řešení neomluvené školní docházky

6) Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

- informovat žáky o negativních účincích alkoholu, tabákových výrobků a dalších návykových látek přiměřeně jejich věku
- informovat rodiče a žáky také o negativních účincích na žáky při užívání tzv. energetických nápojů a nápojů s obsahem kofeinu
- připomínat zásady správné životosprávy a zdravého životního stylu
- podporovat smysluplné mimoškolní zájmy a aktivity, motivovat k smysluplnému využití volného času (sport, kroužky, ...)

7) Prevence školní neúspěšnosti – strategie

- **doučování žáků** po absenci ve škole a při zjištění mezer ve znalostech a dovednostech v učivu, aby k neúspěšnosti nedocházelo
- v případě zjištěné neúspěšnosti bude situace řešena komplexně ve spolupráci s třídní učitelkou, výchovnou poradkyní, s rodinou i žákem samotným – informovanost všech zúčastněných

- domluví se společný postup, následuje diagnostika příčin, posouzení žákových možností a jeho stylu učení, volba opatření – příp. další doučování, stanovení přiměřeného rozsahu učiva, vyšetření v PPP, plán pedagogické podpory
- bude věnována pozornost příčinám školní neúspěšnosti, psychickým (např. snížený zájem o výuku, nízká motivace, pasivita, snížená sebedůvěra, nedostatek pracovních návyků, záporný vztah ke škole...) nebo biologickým a psychologickým (např. smyslové, řečové vady, vývojové poruchy, zdravotní problémy, špatné klima třídy)
- preventivní plán bude s ohledem na aktuální situaci v oblasti předcházení školní neúspěšnosti průběžně vyhodnocován a upravován

Realizace preventivních aktivit:

Školní metodik prevence koordinuje přípravy a realizace programu. Ředitelka školy má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programu. Jednotlivé učitelky začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů. Třídní učitelky monitorují riziková chování ve své třídě.

Žáci se setkávají s jednotlivými tématy především v prvouce, přírodovědě, vlastivědě, také českém jazyce v rámci literární výchovy.

1. ročník

Prvouka: Bezpečná cesta do školy, chování ve vyučování a o přestávce, rodina, mezilidské vztahy, zásady slušného chování, osobní bezpečí, základní hygienické návyky, výživa a zdraví, lidské tělo.

2. ročník

Prvouka: Rodina, soužití mezi lidmi, volný čas, režim dne, péče o zdraví, hygiena, zdravá strava, lidské tělo, obezřetné chování, osobní bezpečí, mimořádné situace, pravidla silničního provozu, dopravní značky.

3. ročník

Bezpečná cesta do školy, život a funkce rodiny, mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, právo a spravedlnost, práva a povinnosti, lidské tělo, životní potřeby, rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince, partnerství a rodičovství, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí.

4. ročník

Přírodověda: Zdraví a jeho ochrana, výživa.

Vlastivěda: Zákony, právo a spravedlnost, kultura, rodina, soužití a chování lidí.

5. ročník

Přírodověda: Lidské tělo.

Vlastivěda: Rodina, soužití a chování lidí, právo a spravedlnost, kultura.

Školní krizový plán – mapy (Přílohy 1–14)

2023–2024

1. Zmapování situace

Situace bude postupně zmapována v průběhu školního roku.

2. Motivování pedagogů pro změnu

Všichni pedagogové budou seznámeni se Školním krizovým plánem

3. Společné vzdělávání a supervize všech pedagogů

Školní metodik prevence bude proškolen pro koordinaci a následně i pro řešení šikany.

4. Užší realizační tým

Zástupce vedení, výchovný poradce: Mgr. Jana Martinková

Školní metodik prevence: Mgr. Martina Maradová

Zástupce třídních učitelek: Mgr. Lucie Pluháčková

Zástupce družiny: Iveta Valová

5. Společný postup při řešení situace

Školní metodik prevence společně s výchovným poradcem kvalifikovaně odhadnou stadium a formu situace a rozhodnou, zda řešení zvládne škola sama, nebo si povolá odborníka specialistu – z PPP.

Situace, které zvládne škola sama (viz daný plán):

- a) První pomoc při počátečním problému
- b) Celková léčba pro řešení prvních dvou stadií

Scénáře, kdy potřebuje škola pomoc zvenku (viz daný plán):

- c) První pomoc pro komplikovanou situaci
- d) První pomoc pro obyčejnou pokročilou situaci
- e) První pomoc pro komplikovanou pokročilou situaci
- f) Celková léčba pro třetí stadium situace s běžnou i komplikovanou formou

Ochranný režim na naší škole se opírá o Školní řád a účinné dohledy učitelů o přestávkách na chodbách a v jídelně.

6. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou na třídních schůzkách seznámeni se Školním řádem, s postupem při udělování výchovných opatření, a tedy s nekompromisním bojem školy proti šikaně. Zároveň jsou informováni o aktuálních tématech dotýkajících se této problematiky (např. Kyberšikana), jsou jim poskytnuty materiály (letáčky, jak chránit dítě před kyberšikanou). Je uspořádán Den otevřených dveří.

7. Školní poradenské služby

Výchovný poradce – Mgr. Jana Martinková – konzultační hodiny:

středa 14:00 – 15:00 nebo dle osobní dohody

Školní metodik prevence – Mgr. Martina Maradová – konzultační hodiny:

středa 14.00 – 15.00 nebo dle osobní dohody

8. Spolupráce se specializovanými zařízeními

- Spolupráce s PPP – Pedagogicko-psychologická poradna Hodonín, pracoviště Kyjov

Nádražní 1333/34, 697 01 Kyjov, tel.: 518 615 082, 720 053 872

Kontaktní osoba: Mgr. Světlana Pelclová

psychologové - Mgr. Monika Gasnářková, Mgr. Kamila Kostýlková

speciální pedagog - Mgr. Světlana Pelclová

- Spolupráce s pediatry

MUDr. Pavlína Rybová, třída Komenského 616/16 697 01 Kyjov, 518 612 758

MUDr. Vladimíra Novotná, Mezi Mlaty 726/34 Kyjov, 518 615 327

MUDr. Eva Trávníčková, třída Komenského 616/16 697 01 Kyjov, 518 612 644

- Spolupráce s oddělením sociálně-právní ochrany dětí

Odbor sociálních věcí a školství – oddělení sociální péče; oddělení sociálně-právní ochrany dětí

Masarykovo náměstí 30/1

69701 Kyjov 1

Kontaktní osoba: Bc. Eva Hřebíková, DiS, tel. 518 697 490, Mgr. Martina

Coritarová, tel. 518 697 474.

Ředitelka školy oznámí OSPODu skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák spáchá trestný čin (provinění), popř. opakovaně páchá přestupky, ředitel školy zahájí spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany dítěte bez zbytečného odkladu.

- Spolupráce s Policií ČR – dojde-li k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitelka školy oznámí tuto skutečnost Policii ČR

- Kontakty viz Přílohy – mapy